

BF-559

Seat No. _____

B. Ed. (Special) (Sem. - II) Examination

March/April - 2014

**SPCE-213 : Learning Methods & Strategies
for Teaching Children With Visual
Impairment**

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના ૩૦૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો. ૧૬
- (૧) ભાષા વિકાસ માટે પૂર્વ જરૂરિયાત કૌશલ શું છે ? વિસ્તારથી સમજાવો.
- (૨) સંપ્રત્યય શું છે ? દૃષ્ટિબાધિત બાળકોના અમૂર્ત પ્રત્યયનો વિકાસ કઈ રીતે કરશો ?
- (૩) દૃષ્ટિબાધિત બાળક માટે સામાજિક વિજ્ઞાન ભણાવવાની પદ્ધતિઓ વર્ણવો.
- ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ ૨૦૦ ૧૫ શબ્દોમાં આપો.
- (૧) દૃષ્ટિબાધિત બાળકના શ્રવણ કૌશલના વિકાસ માટે વિશેષ શિક્ષક તરીકે તમે શું કરશો ?
- (૨) દૃષ્ટિબાધિત બાળકોને ગણિત શીખવામાં પ્રભાવિત કરનારા કારકો પર ટૂંકનોંધ લખો.
- (૩) શૈક્ષણિક સાધનો (TLM)ના પ્રસ્તુતીકરણ માટેની રીત વર્ણવો.
- (૪) દૃષ્ટિબાધિત બાળકના જીવનમાં નકશા અને પૃથ્વીના ગોળાનું મહત્વ.
- (૫) દૃષ્ટિબાધિત બાળકના ભાષાવિકાસનું મૂલ્યાંકન કઈ રીતે કરશો ?

- ૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના જવાબ ૨૦૦ શબ્દોમાં આપો. ૧૫
- (૧) દૃષ્ટિબાધિત બાળકો માટેના ગણિતીય સાધનો વર્ણવો.
 - (૨) શું મૌખિકીકરણ દૃષ્ટિબાધિત બાળકોના ભાષા-વિકાસ પર અસર કરે છે ? ચર્ચા કરો.
 - (૩) ટેકટાઈલ ડાયાગ્રામ કઈ રીતે તૈયાર કરશો ? ટૂંકનોંધ લખો.
 - (૪) દૃષ્ટિબાધિત બાળક માટે ગણિતીય કૌશલનું મૂલ્યાંકન કઈ રીતે કરશો ?
 - (૫) શું તમે માનો છો કે ટેકટાઈલ ડાયાગ્રામ શીખવું સરળ બનાવે છે ? તમારા જવાબને લગતાં કારણો આપો.
- ૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ ૨૦૦ શબ્દોમાં આપો. ૧૫
- (૧) દૃષ્ટિબાધિત બાળકોને ગણિત શીખવતી વખતે તમે કઈ કઈ સમસ્યાઓનો સામનો કરો છો ?
 - (૨) વિજ્ઞાન મૂલ્યાંકનની રીત પર ટૂંકનોંધ લખો.
 - (૩) શૈક્ષણિક સાધનોનું (TLM) મહત્ત્વ પર ટૂંકનોંધ લખો.
 - (૪) દૃષ્ટિબાધિત વ્યક્તિના જીવનમાં ગણિતીય સાધનોનું મહત્ત્વ શું છે ?
 - (૫) વસ્તુઓથી સંબંધિત શબ્દકોશના વિકાસ વિશેષ શિક્ષક તરીકે તમે દૃષ્ટિબાધિત બાળકમાં કઈ રીતે કરશો ?
- ૫ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. ૬
- (૧) બ્રેઈલ ગણિતીય કોડ શું છે ?
 - (૨) મૌખિકીકરણ શું છે ?
 - (૩) મલ્ટી સેન્સરી અપ્રોચ શું છે ?
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. ૩
- (૧) દૃષ્ટિબાધિત બાળકોના ગણિતીય સાધનોનાં નામ આપો.
 - (૨) કેનના પ્રકાર જણાવો.
 - (૩) નકશાના પ્રકાર જણાવો.

ENGLISH VERSION

- 1 Answer any **two** of the following questions in **300 16** words :
- (1) What are the prerequisite skills for language development ? Explain it in detail.
 - (2) What is concept ? How will you develop abstract concept in visually impaired children ?
 - (3) Describe the methods of teaching Social Science to the visually impaired children.
- 2 Answer any **three** of the following questions in **15 200** words :
- (1) As a special educator what will you do to develop listening skills in visually impaired children ?
 - (2) Write short note on factors contributing learning mathematics.
 - (3) Describe the appropriate method for presentation of Teaching Learning Materials (TLM).
 - (4) What are the importances of maps/globe in the life of visually impaired children ?
 - (5) How will you evaluate language development in visually impaired children ?
- 3 Answer any **three** of the following questions in **15 200** words :
- (1) Enlist the mathematical devices of visually impaired children in detail.
 - (2) Do verbalization affect language development of visually impaired children ?
 - (3) Write short note on preparation of tactile diagram.

- (4) Which are the methods to evaluate the acquired mathematical concepts of visually impaired children ?
- (5) Do you believe that tactile diagram makes learning easy ? Give reasons in support of your answer.

4 Answer any **three** of the following questions in **15**
200 words :

- (1) What are the barriers you faced in teaching mathematics to visually impaired children ?
- (2) Write short note on the methods of evaluating Science.
- (3) Write short note on the importance of Teaching Learning Materials (TLM).
- (4) What are the importances of mathematical devices in the life of visually impaired person ?
- (5) As a special educator what will you do to develop vocabulary with objects in visually impaired children ?

5 (a) Answer the following questions : **6**

- (1) What is braille mathematical code ?
- (2) What is verbalisation ?
- (3) What is multi-sensory approach ?

(b) Answer the following questions : **3**

- (1) Mention the mathematical equipment used by visually impaired children.
 - (2) Mention the types of cane.
 - (3) Enlist the types of maps.
-